

**Критерії оцінювання
результатів навчання
для 5-9 класів**

Мистецька освітня галузь

*(відповідно до Наказу МОН України № 722 від 04.05.2026 року та змін від 29.06.2026
№ 1001).*

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до критеріїв оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів мистецької галузі на 2026–2027 навчальний рік (відповідно до Наказу МОН України № 722 від 04.05.2026 року та змін від 29.06.2026 № 1001).

Дані критерії оцінювання розроблені відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти та регламентують систему вимірювання компетентностей учнів. В основу покладено компетентнісний, діяльнісний та особистісно орієнтований підходи. **Основний акцент тут зміщено з теоретичного зазубрювання біографій митців на емоційно-естетичне сприймання, практичну художньо-творчу діяльність та розвиток критичного мислення через мистецтво.**

Оцінювання здійснюється за 12-бальною системою на основі 5 базових інтегрованих показників діяльності учня:

- 1. Когнітивні процеси:** рівень відтворення знань, розуміння процесів та критичне мислення.
- 2. Навчальна / практична діяльність:** виконання практичних робіт, моделювання, проведення досліджень.
- 3. Рівень самостійності:** рівень планування, самоорганізації та потреба в допомозі.
- 4. Рівень комунікації та взаємодії:** ефективність співпраці у команді/групі, толерантність.
- 5. Частота вияву навичок та безпека:** системність дотримання правил безпеки, особистої гігієни та культури праці.

Згідно з інструктивно-методичними роз'ясненнями МОН щодо спрощення процедур оцінювання у 2026/2027 н. р., формувальне оцінювання здійснюється поточним супроводом навчання через зворотний зв'язок без фіксації балів у журналі.

Поточні бали виставляються за виконання практичних завдань без обов'язкового зазначення індексів ГР. За результатами семестру в журнал виставляється один загальний бал із предмета/курсу. Окремі стовпчики для кожної групи результатів (ГР1–ГР3) у журналі не ведуться.

Специфіка оцінювання в мистецькій галузі:

- 1. Емоційний інтелект та сприймання:** Важливо оцінювати не правильність відповідей на запитання тесту, а глибину розуміння емоційного стану, який транслює художній чи музичний твір (*Когнітивні процеси*).
- 2. Оцінювання процесу, а не лише таланту:** Особливу увагу слід приділяти стовпчикам «Рівень самостійності» та «Частота вияву умінь та культура праці». Якщо дитина не має видатних природних вокальних чи художніх здібностей, але працює наполегливо, самостійно та охайно, її бал має відповідати достатньому або високому рівню.
- 3. Групові проєкти:** Стовпчик «Рівень комунікації та взаємодії» є вирішальним для оцінювання підготовки театральних мініатюр, хорових виступів, створення колективних колажів чи стінівок.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ: МИСТЕЦЬКА ГАЛУЗЬ

Бал	Когнітивні процеси	Навчальна / Творча	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Культура праці та уміння
ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ					
1	Розпізнає окремі види чи жанри мистецтва за допомогою вчителя.	Намагається відтворити елементарні звуки чи художні штрихи за зразком.	Повністю залежить від сторонньої допомоги, відмовляється діяти.	Не бере участі у спільних творчих проєктах чи обговореннях творів.	Потребує нагляду через хаотичне використання матеріалів.
2	Називає базові мистецькі поняття (нота, колір), але плутає значення.	Виконує окремі елементи практичного творчого завдання, робота незавершена.	Виконує найпростіші дії (розфарбовування) лише за демонстрації вчителем.	Пасивно присутній під час колективного співу чи групової роботи.	Рідко дбає про охайність робочого місця та збереження інструментів.
3	Відтворює фрагментарні знання про художні засоби чи авторів.	Виконує практичні вправи (спів, малювання) з великою кількістю помилок.	Потребує постійного покрокового керівництва та підказок на кожному етапі.	Відповідає на запитання про враження односкладно ('подобається/ні').	Дотримується правил культури праці та безпеки лише після зауважень.
СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ					
4	Знає й відтворює за зразком терміни та правила композиції.	Відтворює художні чи музичні зразки за чітким шаблоном із дефектами.	Працює за готовою інструкцією, часто звертається за роз'ясненнями техніки.	Бере участь у колективному виконанні (хор, ансамбль), пасивна роль.	У звичних умовах працює охайно, але губиться при нових матеріалах.
5	Розуміє суть мистецького завдання, пояснює призначення засобів.	Самостійно виконує типові творчі завдання, виправляє помилки з допомогою.	Організовує робоче місце (підготовка фарб) за інструкцією вчителя.	Коректно взаємодіє в творчій групі, поважає художні прояви інших.	Переважно дотримується технології використання художніх матеріалів.
6	Застосовує знання (визначає на слух/візуально жанр або стиль).	Упевнено виконує практичні художньо-творчі роботи за алгоритмом.	Працює самостійно за планом, допомогу просить лише за нових технік.	Бере участь у групових обговореннях, презентує власну частину проєкту.	Стабільно демонструє охайність, раціонально використовує матеріали.

ДОСТАТНІЙ РІВЕНЬ

7	Самостійно аналізує твори, висловлює власне ставлення до них.	Виконує творчі завдання, вносячи незначні індивідуальні зміни у зразок.	Самостійно планує етапи створення образу, раціонально готує матеріали.	Ефективно співпрацює в групі, веде конструктивний етичний діалог.	Свідомо контролює якість виконання роботи на проміжних етапах.
8	Порівнює різні мистецькі стилі та епохи, обґрунтовує вибір засобів.	Створює якісний творчий продукт, дотримуючись технології та пропорцій.	Самостійно знаходить інформацію чи референси для творчого задуму.	Виявляє ініціативу в проєктах, рахується з естетичними смаками інших.	Системно дотримується культури праці, дбайливо ставиться до спадщини.
9	Критично оцінює худ. явища, інтерпретує зміст творів з власної позиції.	Демонструє високу художню якість виконання, оригінально інтерпретує.	Повністю самостійний від виникнення задуму до презентації результату.	Координує окремі дії групи, чітко й аргументовано презентує результат.	Виявлення естетичного ставлення до довкілля є стійкою звичкою.

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ

10	Самостійно генерує оригінальні ідеї, комбінує техніки та стилі.	Створює виразні авторські образи, що мають естетичну цінність.	Проявляє автономність у виборі матеріалів, інструментів та методів.	Організовує творчу комунікацію, допомагає іншим розкрити потенціал.	Демонструє високу культуру праці, бездоганно володіє інструментами.
11	Проводить дослідницько-пошукову роботу, розробляє складні концепції.	Модернізує класичні техніки, створює нестандартні мистецькі проєкти.	Самостійно та критично оцінює ресурси, час та ризики реалізації проєкту.	Виступає режисером/лідером у групі, забезпечує високий результат.	Проявляє високу екологічну та художню культуру, оптимізує ресурси.
12	Виявляє виняткове художньо-образне, асоціативне та мислення.	Створює унікальний, інноваційний або авторський творчий продукт.	Повністю автономний митець, здатний консультувати та керувати проєктами.	Надихає команду, концептуально презентує результати на фестивалях.	Показує зразкову культуру праці, пропонує заходи покращення середовища.